

C78 – LEE13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

8 december 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID
EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het natuurreservaat De IJzermonding en de Hemmepolder te Nieuwpoort	1
Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de afstemming van vraag en aanbod inzake boscompensaties	3
Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de beëdiging van de gemachtigde toezichthoudende milieu-ambtenaren	5
Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de hinder bij uitvoering van herverkavelingen en de directe impact voor onze landbouwers	6
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aangifte bij de Mestbank	8

Waarnemend voorzitter: de heer Erik Matthijs

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het natuurreservaat De IJzermonding en de Hemmepolder te Nieuwpoort

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het herstel van slik, schor en duin langs de oostelijke oever van de IJzermonding door de afbraak van de vervallen marinebasis en de afgraving van baggerstorten tussen 1999 en 2003 wordt internationaal geprezen als een van de spectaculairste daden van natuurherstel langs de Europese kusten. Het kreeg ruime aandacht van talrijke Europese deskundigen tijdens een internationale conferentie die in september 2005 plaatsvond te Koksijde.

In 2005 kreeg het natuurreservaat De IJzermonding met zijn mooi geïllustreerde informatiepanelen, zitbankjes en fietsenstallingen ook een natuureducatieve en recreatieve inrichting die gezien mag worden. Zowel vanuit toeristisch als ecologisch oogpunt is het natuurreservaat De IJzermonding uitgegroeid tot een van de toppers onder de natuurgebieden aan de kust. Niettemin wekt het natuurreservaat landschappelijk nog altijd een wat beklemde indruk omdat het ingesloten is.

Bij de inhuldiging van de herstelde schorren van de IJzermonding op 2 april 2003 kondigde toenmalig minister van Leefmilieu, mevrouw Dua, aan dat in het kader van het Interreg-project FRaME zou worden onderzocht hoe het natuurreservaat kan worden uitgebreid met een deel van de aangrenzende Hemmepolder. Hierbij zou de mogelijke impact van de verschillende natuurontwikkelingsscenario's op onder andere de landbouw worden bekeken. Ook uw vertegenwoordiger, mijnheer de minister, deelde bij de inhuldiging van de informatieluifels op 13 mei 2005 mee dat er een maatschappelijke kosten- en batenanalyse zou worden gemaakt van de geplande natuurontwikkeling in de Hemmepolder. Tegelijk doen verontrustende geruchten de ronde dat er plannen op tafel liggen om in de Hemmepolder een par-

keerruimte voor de jachthaven Novus Portus aan te leggen.

Wat zijn de gewestplanbestemmingen en andere eventuele beschermingsstatuten van de Hemmepolder en De IJzermonding? In hoeverre is de eventuele bouw van een parkeerruimte voor de jachthaven in een polder die grenst aan een van Vlaanderen's bekendste natuurreservaten verenigbaar met de planologische bestemmingen en beschermingsstatuten van die polder en dat natuurreservaat?

Hoe ver is het studiewerk betreffende een eventuele uitbreiding van het natuurreservaat met de Hemmepolder gevorderd? Zijn de resultaten van de meermaals aangekondigde kosten- en batenanalyse reeds gekend?

Wat houdt het Interreg-project FRaME in? Welke plaats neemt het studiewerk natuurontwikkeling in de Hemmepolder in het project FRaME in, en wat is de bijdrage van de Europese Unie aan de bekostiging van dat studiewerk?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, mevrouw Hostekint, het gewestplan Veurne-Westkust, dat werd gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 1995 en besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 1999, bestemt de slikken, schorren en duinen van De IJzermonding als R. Dat wil zeggen: natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat. De aangrenzende Hemmepolder werd gekwalificeerd als agrarisch gebied met ecologisch belang. Het schor van De IJzermonding is in uitvoering van de Europese Vogelrichtlijn opgenomen in de speciale beschermingszone die werd aangeduid bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 1988. De Europese Commissie heeft dit gebied opgenomen in de lijst van Gebieden van Communautair Belang.

Op 16 november 1994 heeft de Vlaamse Regering, in uitvoering van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen, dit gebied aangeduid als beschermd duingebied. De slikken, schorren en duinen van De IJzermonding zijn

bij besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk, meer bepaald de Grote Eenheid Natuur en Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling Westkust. De slikken, schorren en duinen van De IJzermonding, evenals een groot gedeelte van de aangrenzende Hemmepolder, werden bij ministerieel besluit van 1 juni 1994 beschermd als landschap in het kader van het decreet op de landschapszorg. Het strand, de slikken, schorren en duinen van De IJzermonding werden bij ministerieel besluit van 3 maart 1999, dat werd gewijzigd bij ministerieel besluit van 27 september 2001, aangewezen als Vlaams natuurreservaat overeenkomstig de bepalingen van het decreet Natuurbehoud. Dit is de inventaris van alle beslissingen. Er zijn heel wat gebieden beschermd.

Uw tweede vraag vormt wellicht de kern van de zaak, namelijk die parkeerruimte. Tijdens de vergadering van 21 februari 2005 van de stuurgroep die het studieproject Natuurontwikkeling Hemmepolder begeleidde, deelden de ambtelijke vertegenwoordigers van het stadsbestuur van Nieuwpoort inderdaad mee dat het in uitwerking zijnde structuurplan van de stad Nieuwpoort voorstelt om in de Hemmepolder een bootparking voor de jachthaven Novus Portus te maken. De aanleg van een bootparking in de Hemmepolder lijkt mij – ik druk me zoals steeds voorzichtig uit – moeilijk verenigbaar met de vigerende gewestplanbestemming agrarisch gebied met ecologisch belang en met de bescherming van dat gebied als landschap.

Er kan redelijkerwijze verwacht worden dat de aanleg en vervolgens de exploitatie van een bootparking in de Hemmepolder een significante negatieve impact kan hebben op de Europese Habitat- en Vogelrichtlijngebieden, zodat eventuele plannen voor een bootparking op die locatie moeten worden onderworpen aan een passende beoordeling, overeenkomstig artikel 6 van de Europese Habitatrichtlijn. Het zal afhangen van die passende beoordeling en van mogelijk voorhanden zijnde alternatieve locaties voor een dergelijke bootparking of het project een positieve passende beoordeling krijgt. Dit lijkt mij echter twijfelachtig.

De eerste, technisch-wetenschappelijke fase van het studiewerk in het licht van het studieproject 'Mathematisch model en Natuurontwikkelingsplannen voor de Hemmepolder te Nieuwpoort, met aandacht voor zeewering en waterbeheer', is zo goed als afgerond. De drie basisscenario's voor natuurontwikkeling in

de Hemmepolder zijn: de omzetting naar microreliëfrijke polderweiden en geul door de natuurtechnische herprofilering van het terrein en vernatting met zoet polderwater, de omzetting naar zilte poldergraslanden door natuurtechnische herprofilering en plaatselijke gecontroleerde verzilting en de omzetting naar zilte slikken en schorren door landinwaartse verplaatsing van de zeewering.

Diverse varianten van de voormelde scenario's werden door een waterbouwkundig ingenieursbureau in samenwerking met wetenschappelijke laboratoria van de universiteiten van Gent en Brussel concreet uitgewerkt en getoetst aan een multicriteria-analyse inzake hun meerwaarde voor de natuur, hun effecten op de waterbeheersing, de grondwaterhuishouding, de bodem en het landschap alsook hun budgettaire implicaties. We wachten momenteel nog op een niet-technische samenvatting van dat wetenschappelijke rapport.

Nu moeten de verschillende scenario's voor natuurontwikkeling nog onderzocht worden op hun maatschappelijke kosten en baten en hun effecten op de landbouw, de visserij en het toerisme. Ik heb onlangs de vastlegging van de voor de uitvoering van die maatschappelijke kosten- en batenanalyse benodigde kredieten goedgekeurd, zodat kan worden verwacht dat de uitvoering van de studie in de loop van januari 2006 kan aanvangen. Als uitvoeringstermijn voor deze maatschappelijke kosten- en batenanalyse wordt in acht kalendermaanden voorzien. Mijn administratie zal de landbouwer van wie de bedrijfszetel in het projectgebied is gelegen bij de opvolging van die studie betrekken.

– *De heer Patrick Lachaert treedt als voorzitter op.*

FRaME staat voor 'Flood Risk Management in Estuaries: Sustainable New Land Use in Flood Control Areas' en richt zich op multifunctioneel ruimtegebruik, waarbij door middel van innovatieve oplossingen de veiligheid tegen overstromingsgevaar gewaarborgd is, rekening houdend met aanwezige natuurwaarden en met sociale en economische aspecten. Via gemeenschappelijke, transnationale activiteiten tussen de partners wordt kennis en ervaring over deze problematiek gedeeld, uitgebouwd en vastgelegd.

De afdeling Natuur van de Vlaamse Gemeenschap is een partner in het FRaME-project met als 'demonstration site' de IJzerbroeken en de IJzermonding. In

de IJzerbroeken staan het samengaan van de overstromingsbuffer, dat is het winterbed van de IJzer, de internationale belangrijke natuurwaarden in het Vogelrichtlijngebied De IJzervallei, het duurzaam natuurgericht landbouwbeheer en de zachte recreatie centraal. Het FRaME-project loopt nog tot eind 2006. Alle geplande maatregelen en acties zouden tegen dan uitgevoerd moeten zijn.

Binnen FRaME werd het natuurherstelproject Hemmepolder bovendien aangeduid als de internationale demonstratielocatie voor de uitvoering van een kosten-batenanalyse. De ervaring en kennis die worden opgedaan tijdens de uitvoering van deze studie zullen de basis vormen voor de ontwikkeling van een methodologie voor besluitvorming door beleidsmakers die betrokken zijn bij de opmaak van ontwikkelingsplannen in kustgebieden.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord dat weliswaar voorzichtig werd geformuleerd, maar toch bevredigend was.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de afstemming van vraag en aanbod inzake boscompensaties

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ere wie ere toekomt: minister Kelchtermans was zo vooruitziend om een duidelijk en degelijk Bosdecreet te schrijven. We hebben hem daarbij gesteund, maar artikel 90bis dat de compensatieregeling inhoudt, levert voortdurend problemen op.

Misschien was minister Kelchtermans op dat moment iets te voortvarend. Tijdens de vorige legislatuur heb ik zelf het initiatief genomen om bepaalde onrechtvaardigheden in verband met de compensatieregeling bij te sturen. Het parlement heeft toen een decreet goedgekeurd, waardoor de verkavelaar verantwoordelijk wordt voor de compensatie, zodat er niet plots een meerprijs is voor een particulier die bouwgrond koopt. Als een bouwvergunning wordt afgeleverd,

moet voor de eerste 5 are die wordt gerooid geen compensatie worden betaald. Dat was een aanpassing aan de iets te rigide benadering die minister Kelchtermans in het decreet had ingeschreven.

De compensatieregeling blijft voortdurend voorwerp van discussie. Recent voelden een aantal mensen zich onrechtvaardig behandeld, omdat de compensatie op een bepaalde plaats betaald moest worden, maar elders gerealiseerd werd. Mijnheer de minister, ik wil niet ingaan op dit aspect, want de bedoeling van toenmalig minister Kelchtermans om het bosareaal in Vlaanderen te behouden, moet overeind blijven. We moeten het wel op Vlaams niveau bekijken. Als bepaalde vormen van compensatie nodig zijn, is het belangrijk dat ze gebeuren.

De compensatie kan in natura gebeuren. Dat betekent dat iemand die een bos rooit, elders een bos aanplant. Dat is volgens mij de beste oplossing, want het levert de garantie dat het bosareaal in stand wordt gehouden, maar deze regeling is niet voor iedereen vanzelfsprekend of gemakkelijk. Daarom werd in het decreet de mogelijkheid opgenomen om een compensatie te betalen aan een fonds. Met dat geld zou de overheid zelf zorgen voor het aanplanten van bijkomende bossen.

We stellen vast dat er al 482 hectare bos werd gerooid, waarvoor ook werd betaald, maar de Vlaamse overheid heeft nog maar 100 hectare bos kunnen aanplanten. Deze weg is dus niet de meest interessante, want het in stand houden van het Vlaamse bosareaal wordt op korte termijn onvoldoende gegarandeerd.

Mijnheer de minister, ik wil u een idee voorleggen en vragen om het ten minste in overweging te nemen. Ik wil het niet hebben over de principes van het bosdecreet. Ik sta achter de noodzaak tot compensatie, mits enige modellering waardoor de regeling rechtvaardiger wordt.

Ik wil vooral een bijkomend instrument aanbieden voor de compensatie. Gemeenten, particulieren en bedrijven kunnen hier gebruik van maken als ze genooddaakt zijn om compensaties uit te voeren.

Wie een bos rooit, weet niet altijd even gemakkelijk waar de vraag aanwezig is om een bos aan te planten. Ik kan me voorstellen dat in bepaalde gemeenten in Vlaanderen de intentie leeft om een bos aan te planten, maar andere gemeentebesturen hebben daar geen weet van. Een gemeentebestuur dat een

compensatie moet realiseren, kan op zoek gaan naar andere gemeentebesturen, en ook bedrijven kunnen op zoek gaan particulieren of gemeenten die een bos willen aanplanten, om op die manier de compensatie te regelen. Voor individuele particulieren is dat nog veel moeilijker.

In Vlaanderen ontbreekt de registratie van geïnteresseerden die een bos willen aanplanten. Deze gegevens kunnen dan ingeschakeld worden om de compensaties te regelen. Dergelijke regeling zou voor de mensen die een compensatie moeten uitvoeren, meestal goedkoper zijn dan het storten van een bedrag in het compensatiefonds. Er kan een joint venture opgezet worden met degene die een bos wil aanplanten.

Mijnheer de minister, ik stel voor om een centraal register of een centrale databank op Vlaams niveau in overweging te nemen. Ik denk dat dat een aanbod kan zijn voor bedrijven, gemeenten en particulieren die een compensatie moeten organiseren. Op die manier komen vraag en aanbod met elkaar in contact, waardoor de compensatie en de stedenbouwkundige vergunningen sneller worden afgehandeld. Zeker voor het bedrijfsleven is dat ontzettend belangrijk, maar ook voor particulieren of gemeenten is dat van belang. Als een gemeente een bedrijventerrein wil aansnijden, maar niet onmiddellijk de compensatie kan realiseren, kan ze onvoldoende snel bepaalde gronden op de markt brengen, terwijl er op sommige plaatsen nood is aan voldoende KMO-gronden.

Mijnheer de minister, als u deze regeling in overweging neemt, lijkt het me logisch dat de afdeling Bos en Groen het register beheert, maar er zijn ook andere oplossingen mogelijk. We moeten streven naar een goede informatie-uitwisseling, ook met de stedenbouwkundige diensten van de gemeentebesturen, zodat er voldoende input is in het register over aanvragen voor bosaanplantingen en compensaties.

Mijnheer de minister, bent u bereid dit idee te onderzoeken? Wilt u in overweging nemen om het in de praktijk te brengen?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Sannen, u hebt het juiste getal genoemd, namelijk 482,36 hectare, wat het totaal vormt tot 2004 van de dossiers met een vergunde ontbossing en een financiële compensatie. Ik heb de gegevens voor u uitgespit per provincie als ook de dossiers met een vergunde ontbossing en een

compensatie via bebossing. Uit de cijfers blijkt dat ontbossing in circa één op drie dossiers gebeurt door een compenserende bebossing.

Het is belangrijk aan te stippen dat de buitendiensten van Bos en Groen maar zelden worden geconsulteerd over beschikbare gronden voor compenserende bebossing. Als die vraag komt, wordt er soms doorverwezen naar de vzw Natuurpunt, die al voor een aantal dossiers is opgetreden als derde voor een compenserende bebossing, uiteraard tegen betaling. Ook werd al doorverwezen naar bosgroepen, de Vereniging voor Bos in Vlaanderen en andere instanties.

Het voorstel om een centraal register in te stellen met vraag en aanbod voor compenserende bebossing zal ik zeker verder onderzoeken, maar het hangt vooral af van de aanbodzijde. Deze is beperkt. Het is misschien een goed idee dit te stimuleren en te signaleren. Het kan kandidaat-bebossers aanmoedigen omdat ze een vergoeding kunnen ontvangen. Met een dergelijk centraal register kunnen we de afstemming van vraag en aanbod stimuleren.

Met de huidige procedures zijn de kandidaat-bebossers immers pas bij Bos en Groen gekend bij het indienen van een subsidieaanvraag. Deze subsidies zijn uiteraard niet verenigbaar met het inbrengen van het bos als compenserende bebossing. Bij ontbossingen moet op het ogenblik van de ontheffingsaanvraag nog geen compensatievoorstel worden voorgelegd. Op het ogenblik van de adviesverlening bij de stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing, moet het compensatievoorstel al concreet zijn. Dit betekent dat in het geval van compenserende bebossing de te bebossen percelen en de naam van de bebosser al opgegeven zijn. Ook de nodige vergunningen voor de bebossing moeten reeds voorhanden zijn. De huidige procedures voor bebossing en ontbossing laten niet toe de nodige gegevens voor het instellen van een register met vraag en aanbod tijdig af te leiden uit de dossiers die bij Bos en Groen binnenkomen. Er zijn dus nog een aantal praktische zaken die moeten worden opgelost. Om een echt zicht te krijgen op de totaliteit van de potentiële bebossers, zou het vooral moeten worden gestimuleerd om het aanbod kenbaar te maken, ook al is dat aanbod nog aan de kleine kant. Het kan zich alleen maar verder positief ontwikkelen.

Mijnheer Sannen, het idee is zeer waardevol en ik zal aan mijn diensten de opdracht geven om het voorstel te onderzoeken. Ik heb een aantal elementen naar

voren gebracht die aantonen dat het niet zo eenvoudig is al het op het eerste gezicht lijkt.

Een mogelijk andere weg is om de gronden die nog niet bezet zijn met bos maar in recente ruimtelijke planningsprocessen het statuut van bosgebied of veeleer bosuitbreidingsgebied hebben gekregen, op een duidelijke manier via een geo-internetloket bekend te maken. Dit betekent nog niet dat de boseigenaar akkoord is om die gronden effectief te laten bebossen. Alle resultaten van de ruimtelijke planningsprocessen zijn op dit moment raadpleegbaar via een website www.ruimtelijkeordering.be. De koppeling met de GIS-databank om zo de boskartering te kunnen raadplegen, is wegens een aantal problemen op korte termijn niet mogelijk. Ik zal aan mijn administratie de opdracht geven om het voorstel van de heer Sannen en ook andere mogelijkheden verder te bekijken om stappen vooruit te zetten bij het probleem van de matching.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik beseft dat het in praktijk brengen van het idee niet zo vanzelfsprekend is, dat er wat praktische problemen kunnen opdagen en dat er andere en betere systemen uit het onderzoek zouden kunnen worden afgeleid. Daarom was mijn vraag duidelijk het idee te onderzoeken; ik wil het niet naar voren schuiven als het enig zaligmakende idee. Het is wel belangrijk een eenvoudig systeem op poten te zetten waar we proberen de vraag en het aanbod op elkaar af te stemmen. Er kunnen middelen worden gegenereerd om zelf te bebossen. Dat kan alleen maar een instrument zijn als het kan functioneren. Het aankondigen zonder het te laten functioneren heeft geen enkele kans.

Het tweede element kan een onderdeel zijn van het eerste. Aan de ene kant kun je weergeven welke gebieden nog moeten worden bebost. Je kunt de eigenaar aanspreken, en door het feit dat degene die moet bebossen zich rechtstreeks tot de eigenaar richt, kan er een afspraak gebeuren omdat die plotseling het financiële voordeel ervan ziet. Het tweede element kan dus al een aanzet zijn. Het staat niet in tegenstelling tot het eerste. Het kan er een belangrijk onderdeel van zijn. Ik bedank u alleszins voor uw constructieve en voorzichtige antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de beëdiging van de gemachtigde toezichthoudende milieuambtenaren

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik had graag een vraag gesteld over de beëdiging van gemachtigde toezichthoudende milieuambtenaren. Ik heb enkele citaten over het milieuhandhavingsbeleid opgenomen in mijn schriftelijke vraag. Het lijkt me niet nodig die te herhalen.

Ik verneem dat enkele gemeenten die een milieuambtenaar in dienst hebben, die in het bezit is van een bekwaamheidsattest, voor de machtiging en beëdiging van die ambtenaar moeten aankloppen bij de bevoegde vrederechter. Dit wordt bepaald in de lijst in artikel 601 van het Gerechtelijk Wetboek. Pas door die beëdiging kunnen de ambtenaren ten volle hun taak uitoefenen.

Het gebeurt echter wel eens, althans in West-Vlaanderen, dat de vrederechter beweert dat dit niet mogelijk is, daar deze beëdiging niet zou zijn opgenomen in dat artikel 601. Daardoor blijft deze laatste stap in het machtigen tot toezichthoudend ambtenaar uit en kan die ambtenaar geen processen-verbaal opmaken, administratieve boetes uitschrijven, enzovoort.

Dit probleem zou wel eens aan de basis kunnen liggen van het feit dat 13 percent van de 90 percent van de gemeenten die een milieuambtenaar in dienst hebben, nog geen gemachtigd toezichthoudend milieuambtenaar in dienst hebben. De bal ligt hierdoor niet langer in het kamp van de gemeenten.

Mijnheer de minister, had u al eerder vernomen dat dit probleem rijst? Hoe kunnen de gemeenten het probleem oplossen, zodat ze niet langer kostbare tijd verliezen met betrekking tot hun handhavingsbeleid? Is er terzake overleg aangewezen met uw federale collega's, of kan dit via een rondzendbrief of op een andere wijze aan de vrederechters duidelijk worden gemaakt, opdat die beëdiging in de nabije toekomst wel kan gebeuren?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dit probleem was me nog niet eerder gesignaleerd.

We hebben eens even bekeken wat die gemeenten zouden moeten doen. Wij menen dat de vrederechter op basis van artikel 601 van het Gerechtelijk Wetboek wel de gemeentelijke toezichthoudende milieuambtenaren kan beëdiggen. Volgens het eerste punt van dat artikel beëdigt de vrederechter immers 'alle personen die wegens hun ambt en bediening aan die voorafgaande formaliteit onderworpen zijn, in de gevallen waarin de wet de beëdigde overheid niet uitdrukkelijk heeft bepaald'. Deze bepaling biedt dus een algemene juridische grondslag om tot beëdiging over te gaan, in die gevallen dat hiertoe geen specifieke categorie van te beëdiggen ambtenaren werd bepaald in een bijzondere regelgeving. Daar het milieuvergunningendeceet nergens expliciet in de beëdiging van die toezichthoudende milieuambtenaren heeft voorzien en het voor de uitoefening van hun toezichtopdrachten aangewezen is dat ze vooraf beëdigd zijn, kan de vrederechter mijns inziens wel degelijk terugvallen op dat artikel.

Als er sprake is van één probleem, dan mag u me dat gerust signaleren. Is er sprake van meerdere gevallen waarin vrederechters zich – mijns inziens ten onrechte – niet bevoegd verklaren of artikel 601 anders interpreteren, zal ik zeker contact opnemen met mijn federale collega om haar duidelijk te maken dat er volgens ons wel een juridische basis bestaat. Ik weet niet in welke mate u over gegevens beschikt over vrederechters die bij hun standpunt blijven.

Mevrouw Stern Demeulenaere: In het bewuste artikel zouden een aantal ambten en mandaten specifiek opgesomd staan. Daar de functie in kwestie niet specifiek is opgenomen, weigert een vrederechter te beëdiggen. Ik kan u de details geven. Ik vind het een beetje een dom probleem. Men legt de persoon in kwestie die toezichthoudende opdracht op en dan zit men uiteindelijk vast. De gemeenten in mijn omgeving vallen allemaal onder de bevoegdheid van die vrederechter, dus neem ik aan dat ze allemaal kampen met hetzelfde probleem.

Minister Kris Peeters: Maak mij het dossier over, en dan zullen we contact opnemen met de procureur om dit duidelijk te maken.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de hinder bij uitvoering van herverkavelingen en de directe impact voor onze landbouwers

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de laatste tijd rijzen er blijkbaar nogal problemen in de landbouwsector als gevolg van ruilverkavelingen. Ik woon in een plattelandsgebied in Zuid-Limburg en heb signalen gekregen dat er daar problemen zijn. Ik weet niet of dit al aan bod is gekomen bij de bespreking van de begroting, maar ik vermoed dat ook het budgettaire aspect een rol speelt.

De ruilverkavelingsprocedure is duidelijk. Die voorziet in een resem van te ondernemen acties. Eerst wordt een aanvraag ingediend. Vervolgens wordt het nut van de ruilverkaveling onderzocht. Hierna wordt een inventarisstudie gedaan. Indien u beslist om het ruilverkavelingsproject voort te zetten, moeten nog verschillende stappen worden gezet. Ik heb die opgesomd in mijn schriftelijke vraag. Dat gaat van een MER-studie, over het in kaart brengen van de landbouwstructuren, tot onder meer een archeologische en een bodemstudie enzovoort.

We stellen nu vast dat enkele van deze projecten die bijna het volledige traject doorlopen hebben – dat is een werk van maanden – ontzettend grote vertragingen dreigen op te lopen. Deze vertragingen zijn te wijten aan verschillende elementen. Het budgettaire element is daar waarschijnlijk een van.

Ten eerste is er het probleem van het uitzetten van de kavels. Omdat hier geen budgetten voor ingeschreven zijn, kan men niet overgaan tot de uitvoering. Het is nochtans van groot belang voor de landbouwers. Ik woon in een klein dorp met vijftien landbouwers. Ik heb vernomen dat deze doelgroep nood heeft aan duidelijkheid. Dit heeft zware financiële gevolgen voor de landbouwers.

Doordat de procedure niet kan worden afgerond, kunnen de kavels niet in gebruik worden genomen.

Voor sommige kavels zijn er namelijk kavelinrichtingsmaatregelen nodig vooraleer men over de nieuwe kavel kan beschikken. Als de Vlaamse overheid geen vooruitgang maakt, zal ze genotsderving moeten betalen. Als u het mij vraagt, realiseren we hiermee het omgekeerde effect van wat we willen.

Tot slot zijn er de Europese regels. Als ze niet over hun kavels beschikken, kunnen de boeren hun dossier niet indienen op het Europese niveau.

Hoeveel projecten van herverkaveling zijn er momenteel in Vlaanderen hangende? Ik vermoed dat dit probleem zich ook in andere regio's voordoet. In welke fase van het proces bevinden ze zich? Waarom kunnen projecten van herverkaveling die in de eindfase zitten, niet verder worden afgewerkt?

Wat zijn de financiële gevolgen voor de Vlaamse overheid betreffende de genotsderving die zal moeten worden betaald? Welke financiële bedragen reserveert u om de betrokken landbouwers te vergoeden voor de geleden schade, inclusief de inkomsten die landbouwers niet verkrijgen op het Europese niveau, doordat de herverkavelingsprocedure niet is afgerond?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Heeren, ik zal een beknopt antwoord geven. Tabellen en cijfers vindt u in mijn schriftelijk antwoord.

Er zijn zeventien ruilverkavelingsprojecten waarvoor een onderzoek naar het nut werd ingesteld. Er zijn elf ruilverkavelingsprojecten die nuttig werden verklaard en waarvoor de aanvullende ruilverkavelingsakte nog niet werd verleden.

Uw tweede vraag lijkt mij sterk geïnspireerd door een concreet project in Zuid-Limburg. Die motivatie siert u. De situatie is gelukkig niet representatief voor heel Vlaanderen. In de regel kunnen projecten van herverkaveling die in de eindfase zitten, wel degelijk verder worden afgewerkt. Zo worden respectievelijk op 8 en 16 december 2005 de ruilverkavelingsaktes van de ruilverkaveling Elingen en de ruilverkaveling Woesten verleden.

Ik kan u meedelen dat de beschikbare kredieten voor de subsidiëring van ruilverkavelingsprojecten grotendeels worden aangewend voor de uitvoering van de

verst gevorderde ruilverkavelingsprojecten. Daarbij wordt de hoogste prioriteit gegeven aan werken die noodzakelijk zijn ingevolge de herverkaveling, om de projecten van herverkaveling die in de eindfase zitten zo weinig mogelijk te vertragen.

Voor de projecten waar de eerste fase van de ruilverkavelingswerken pas gestart is, of nog moet starten, zullen de betrokken ruilverkavelingscomités de voorbereiding van de herverkaveling moeten afstemmen op de timing en de budgetten voor de resterende ruilverkavelingswerken. Voor enkele projecten zal het eventueel nodig zijn om het verlijden van de ruilverkavelingsakte met een jaar uit te stellen in functie van de beschikbare kredieten.

De voorbije vijf jaar werd ingevolge de beperkte budgettaire ruimte fors bespaard op de kredieten voor ruilverkavelingswerken, maar dat gebeurde grosso modo in verhouding tot het afnemend aantal projecten in uitvoering. De kredieten voor de subsidiëring van de ruilverkavelingswerken zijn ingeschreven op basisallocatie 61.03 van het begrotingsprogramma 61.40. U vindt alle gegevens hieromtrent terug in de tabel die ik u zal bezorgen.

Deze situatie doet vooral problemen rijzen voor de ruilverkavelingsprojecten die als laatste projecten nuttig werden verklaard, omdat die logischerwijze pas in uitvoering kunnen gaan als de eerder nuttig verklaarde projecten zijn afgewerkt. De werken die het verst gevorderd zijn, moeten eerst worden aangepakt. Een mogelijke kritiek is dat er te veel projecten in één keer zijn opgestart, waardoor onze werkwijze voor problemen zorgt.

Landbouwers worden door het ruilverkavelingscomité vergoed voor schade bij de uitvoering van de werken via de ruilverkavelingswet, artikel 25, paragraaf 1, lid 5. De vergoeding van die schade gebeurt in de vorm van cultuurschade en genotsderving. Deze vergoedingen worden verrekend in de vastleggingsdossiers voor de uitvoering van de werken en komen dus ten laste van basisallocatie 61.03. Meestal gaat het voor cultuurschade en genotsderving samen om niet meer dan 5 percent van de algemene kosten.

Voorlopig heb ik geen aanwijzing dat de kosten betreffende de genotsderving sterk zullen stijgen in de eerstvolgende jaren. Relatief gezien gaat het nu om een klein deel van het ruilverkavelingsbudget, en dat zal waarschijnlijk zo blijven. Ik zal de evolutie van de kosten strikt opvolgen en indien nodig pas-

sende maatregelen nemen. Het lijkt mij evident dat de ruilverkavelingscomités de planning en financiering van de herverkaveling en de ruilverkavelingswerken zo goed als mogelijk zullen afstemmen op de beschikbare budgetten.

De financiële bedragen voor genotsderving maken, zoals reeds gezegd, deel uit van de dossiers die worden vastgelegd binnen programma 61.4 op basisallocatie 61.03. De uit te betalen genotsderving wordt bepaald door het ruilverkavelingscomité en omvat alle aspecten van schade die ontstaan wanneer een landbouwer tijdelijk niet kan beschikken over een gedeelte van zijn toebedeeld areaal, ook de eventueel misgelopen toeslagrechten in het kader van de Mid-Term Review en alle andere overheidssteun waarop een landbouwbedrijf recht zou hebben indien het over het volledige toebedeelde areaal kon beschikken.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, heb ik het goed begrepen dat geen enkel project dat de volledige procedure heeft doorlopen, vertraging zal oplopen? U vertelde dat bepaalde projecten één jaar vertraging zullen oplopen, maar ik heb u ook horen zeggen dat het projecten betreft die zich nog in het begin van de procedure bevinden.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Heeren, u hebt de werkwijze goed begrepen. Spijtig genoeg zullen ook projecten die zich aan het einde van de procedure bevinden, enige vertraging oplopen.

Mevrouw Veerle Heeren: Wil dat concreet zeggen dat u voor die projecten niet in middelen hebt voorzien in de begroting voor 2006?

Minister Kris Peeters: Ik heb wel middelen, maar ze nopen me tot enige vertraging.

Mevrouw Veerle Heeren: U zult toch ook in geld moeten voorzien voor genotsderving? De landbouwers zitten in een enorme impasse.

Minister Kris Peeters: Ja, we moeten binnen de 5 procent kosten voor genotsderving blijven.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik weet dat u een creatieve minister bent, maar ik wil u toch uitdrukkelijk vragen om de dossiers over de projecten die de maandenlange procedure al hebben doorlopen, af te ronden. Ik begrijp dat u op de rem moet staan omdat de middelen beperkt zijn, vandaar dat er bij de opstart van

de projecten een beperking wordt doorgevoerd, maar de projecten die zich op het einde van de procedure bevinden, moeten uw fiat kunnen krijgen. Achter de projecten zitten immers veel mensen die problemen hebben met het uitblijven ervan.

Minister Kris Peeters: Hebt u een specifiek project in gedachten?

Mevrouw Veerle Heeren: Het is mijn gewoonte om geen vragen te stellen over specifieke projecten, vandaar mijn algemene vraag.

Minister Kris Peeters: In het hypothetische geval dat uw vraag betrekking zou hebben op Grootloon, dan kan ik u meedelen dat na 'de instelling onderzoek nut 2 september 1987, openbaar onderzoek juli-augustus 1992, opmaak ruilverkavelingsplan en MER-procedure 1993-2000, nuttigverklaring 2 augustus 2000, oprichting comité en commissie voor advies 26 maart 2001, werken pas gestart in 2005', de nog resterende werken, namelijk wegenwerken lot 2, kavelinrichtingswerken en werken van landschapszorg, afhankelijk zijn van de afweging ten opzichte van andere projecten en van de budgetten. Als u dat project in gedachten zou hebben, dan kan ik melden dat we er alles aan doen om de resterende wegenwerken lot 2 zo snel mogelijk af te handelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aangifte bij de Mestbank

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zoals u weet, is elke Vlaamse veehouder verplicht om jaarlijks het aantal dieren in zijn bezit te melden bij de Mestbank. Op basis van die aangifte worden onder meer de hoeveelheid mest en de mestheffing berekend. Voor zijn aangifte kan de boer ofwel rechtstreeks het aantal dieren doorgeven ofwel de toelating geven aan de Mestbank om de gegevens op te vragen bij het Sanitel-systeem. Het voordeel van dit systeem, zowel voor de overheid als voor de veehouder, is dat het veel minder fraudegevoelig is en dat het tot veel minder fouten leidt.

Het Sanitel-systeem werkt jammer genoeg op een vrijwillige basis. Slechts een minderheid van de veehouders kiest ervoor. Nochtans blijkt uit gegevens die werden gepubliceerd in de Gazet van Antwerpen dat er grote verschillen zijn tussen het aantal stuks vee dat wordt aangegeven via de Mestbank en het aantal dat werd geregistreerd in het Sanitel-systeem. De Vlaamse veehouders hebben ongeveer 44.000 runderen minder gemeld bij de Mestbank dan het aantal waarvoor ze bij de Sanitel-databank een paspoort hebben aangevraagd. In de praktijk betekent dat wellicht dat er heel wat 'zwart vee' is dat illegaal wordt gehouden en niet werd aangegeven bij de Mestbank. Uiteraard zal dat leiden tot een veel grotere mestdruk, en die heeft vervuiling van ons grond- en oppervlaktewater met nitraten en fosfaten tot gevolg.

Uit het voortgangsrapport van de Mestbank blijkt dat relatief weinig mestoverschotbedrijven kiezen voor de koppeling van de Mestbankaangifte aan het Sanitel-systeem. De overschotbedrijven die toch voor Sanitel kiezen, hebben gemiddeld een kleiner overschot dan de overige rundveebedrijven. Verder zijn de bedrijven die kiezen voor het Sanitel-systeem kleiner en hebben ze gemiddeld minder varkens en pluimvee op hun bedrijf.

Het Sanitel-systeem wordt amper gebruikt: voor een kwart van de rundveeaangiften. Het overige driekwart wordt nog aangebracht door afzonderlijke aangiften bij de Mestbank. In theorie zouden beide aangiften perfect moeten overeenstemmen, maar uit de betrouwbaardere Sanitel-databanken blijkt dus dat er 45.000 stuks meer vee in Vlaanderen zijn dan volgens de informatie van de Mestbank. Dat maakt dat er een reële onderschatting is van de mestproductie in Vlaanderen van 1,5 miljoen kilogram fosfaat en 4 miljoen kilogram stikstof.

Zowel in het regeerakkoord als in uw beleidsnota voor 2004-2009 wordt een nieuw meststoffendecreet aangekondigd dat eenvoudiger, transparanter en meer resultaatgericht is. Bent u het met me eens dat het beter is om de aangiften voor de Mestbank verplicht te koppelen aan de Sanitel-databank? Zo kan worden gezorgd voor minder 'zwarte beesten' in Vlaanderen. Ook de Stuurgroep van de Vlaamse Mestproblematiek beveelt de Vlaamse Regering aan om de inventarisatie van de rundveestapel via één kanaal uit te voeren: via Sanitel. Het is de stuurgroep blijkbaar menens, want ze vragen een dringende invoering: uiterlijk tegen 1 januari 2007.

Mijnheer de minister, hebt u al gevolgen gegeven aan deze vaststelling dat er blijkbaar geen overeenstemming is tussen de gegevens van de Sanitel-databank en de Mestbank?

Bent u het idee genegen van de verplichte koppeling van de Mestbankaangifte aan de Sanitel-databank, zoals ook door de Stuurgroep van de Vlaamse Mestproblematiek wordt gevraagd?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, net zoals u heb ik kennis genomen van de cijfers, niet via de Gazet van Antwerpen, maar via het voortgangsrapport 2005 van de Mestbank. Ik ben het volledig eens met de aanbeveling van de stuurgroep, waarin de landbouwsector, de milieusector, de wetenschapsector en de werkgevers en werknemers zijn vertegenwoordigd.

Het is belangrijk dat de stuurgroep unaniem een aanbeveling heeft geformuleerd over het gebruik van de Sanitel-gegevens over rundvee. Het is heel nuttig dat de Mestbank een onderzoek heeft uitgevoerd, waardoor het verschil tussen de gewone Mestbank-aangifte en de Sanitel-gegevens duidelijk gekend is en we de nodige stappen kunnen zetten om dat aan te pakken.

Op dit ogenblik kan de Mestbank de gegevens van Sanitel opvragen, zonder medeweten van de landbouwer. In het kader van een fair play-aanpak door de overheid gebeurt dat niet en vraagt de Mestbank een volmacht aan de landbouwer om de gegevens te raadplegen. Bij een aanmoedigend mestbeleid is het passend om op deze manier te werk te gaan.

Als de gegevens niet overeenstemmen met de nutriëntenhalte en/of de vergunning, volgt een sanctie. Bovendien zijn er in het huidige mestdecreet sancties opgenomen voor wie de aangifte foutief of onvolledig invult.

Mijnheer Martens, ik zal werk maken van een correcte aangifte en de link tussen de Sanitel-databank en de Mestbank. In het regeerakkoord staat dat we streven naar een eenvoudiger, transparanter en meer resultaatgericht mestbeleid. Ik neem de aanbevelingen van de stuurgroep, en zeker deze aanbeveling, ter harte.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat we samen met de commissie in het nieuwe mestdecreet stappen kunnen

zetten en knelpunten kunnen oplossen, in samenspraak met de actoren, zeker de landbouwsector.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, als ik uw antwoord goed heb begrepen, wordt in het volgende mestdecreet de verplichte koppeling van de Sanitelgegevens met de Mestbank-aangifte opgenomen. Ik denk dat dat een stap vooruit is, die ook door de sector wordt gevraagd, als we het unanieme advies van de stuurgroep op dit punt mogen geloven.

Deze koppeling kan ervoor zorgen dat er in de praktijk veel minder illegale beesten worden gehouden. Dat kan enkel de handhaving van onze mestwetgeving ten goede komen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, ik wil nog een stapje verder gaan en zoeken naar één aangifte voor de landbouwsector. Mijnheer de minister, ik heb hier al meerdere malen op aangedrongen bij de minister van Landbouw.

Er zijn onder meer aangiften voor Sanitel, de Mestbank en, via de gemeenten, voor het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Ik wil erop aandringen dat de administratieve last voor de landbouwers op die manier wordt weggewerkt. Naast de administratieve vereenvoudiging zijn er nog andere voordelen. Met één aangifte is er ook één duidelijk beeld op de problemen met onder meer de Mestbank.

De voorzitter: Mijnheer Callens, tijdens de vorige legislatuur hebben we inspanningen geleverd om in een bepaald dossier, na veel vergaderingen en discussies met bepaalde baronieën, het aantal formulieren van 26 tot 1 te reduceren. Dat was een moeilijke operatie, want elke administratie is van mening dat haar papier apart ingevuld moet worden. Dat is dikwijls de grootste barrière om een administratieve vereenvoudiging tot stand te brengen.

Het incident is gesloten.
